

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
В.о. ректора СНУ імені Лесі Українки

С. Федонюк

2019 р.

КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
з підвищення кваліфікації фахівців
за програмою «Організація інклюзивного навчання у закладах освіти»
зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта»
у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою

Схвалено Вченою радою
СНУ імені Лесі Українки
протокол № 14 від 31.10 2019 р.

1. Преамбула

Освітня діяльність Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки ґрунтується на концептуальних засадах Національної Доктрини розвитку освіти, Державної Національної програми «Освіта» («Україна ХХІ століття»), Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», наказах Міністерства освіти і науки України, керується положеннями Статуту, Правилами внутрішнього розпорядку СНУ імені Лесі Українки та іншими нормативно-правовими актами.

Код та найменування спеціальності – 016 Спеціальна освіта

Рівень вищої освіти – післядипломна освіта для осіб з вищою освітою (підвищення кваліфікації)

Орієнтовний перелік спеціалізацій та освітніх програм – спеціалізації відсутні

Освітня програма: «Організація інклюзивного навчання у закладах освіти».

Нова суспільно-освітня концепція, яка ґрунтується на соціальних принципах, що зумовлюють розвиток всієї освіти в інноваційному напрямі, потребує нових підходів та моделей до навчання, виховання та розвитку осіб з особливими освітніми потребами.

Запровадження інклюзивної освіти в Україні відповідно до Закону України «Про освіту», «Концепції розвитку інклюзивної освіти» (від 01.10.2010 р., № 912), Указу Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» (№ 344/2013 від 25 березня 2013 р.), Постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» (від 09.08.2017р., №588) та інших нормативно-правових документів визначають необхідність підготовки та підвищення кваліфікації великої кількості фахівців для закладів освіти з інклюзивним та інтегрованим навчанням.

Під час лекцій слухачі отримують систематизовану впорядковану інформацію в рамках програми: переваги та існуючі виклики впровадження інклюзивної освіти, вітчизняне та міжнародне законодавство у сфері інклюзивної освіти; на практичних заняттях закріплюють і деталізуються теоретичні знання у практико-зорієнтованих ситуаціях: оволодіння навиками роботи в команді з педагогами, іншими фахівцями та батьками дітей з особливими освітніми потребами, уміння брати участь у розробці індивідуальної програми розвитку дитини, способам адаптації навчальних матеріалів з урахуванням індивідуальних особливостей дитини, способам спільного викладання; метою самостійної та індивідуальної роботи є творче переосмислення одержаних знань і розширення їх бази, виконання творчих завдань в інклюзивному середовищі, підготовка повідомлень на актуальні теми, проведення міні-досліджень, вирішення проблемних ситуацій, розвиток умінь самонавчання та саморозвитку.

Навчання слухачів не заважатиме проведенню занять для студентів навчально-наукового центру післядипломної освіти та студентів спеціальності «Спеціальна освіта», оскільки розклад буде попередньо узгоджуватись з деканатом навчально-наукового центру післядипломної освіти, факультету педагогічної освіти та соціальної роботи та індивідуальним розкладом занять викладачів.

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання – 3 кредити ЄКТС; термін навчання – 3 тижні.

Професійні стандарти, на дотримання яких планується спрямувати навчання (в разі наявності) – стандарт відсутній.

Основною метою освітньої діяльності Університету за програмою підвищення кваліфікації «Організація інклюзивного навчання у закладах освіти» є підготовка освіченого, творчого фахівця, зі сформованими професійними компетентностями для ефективної роботи в інклюзивному освітньому середовищі відповідно до існуючого нормативно-правового забезпечення, сучасного розуміння інклюзивного навчання.

Перелік основних компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач післядипломної освіти:

Інтегральна компетентність (ІК) – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційній навчально-виховній, навчально-реабілітаційній), що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК) :

1. здатність до розуміння предметної області професійної діяльності, володіння науковим світоглядом, знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу;

2. вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності;

3. здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі;

4. здатність дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя, норм загальнолюдського і професійного корекційно-педагогічного етикету у власній повсякденній і професійній діяльності);

5. здатність виявляти чесність, порядність, принциповість, толерантність під час освітньої та професійно-корекційної діяльності;

6. здатність до критичного осмислення проблем у навчанні і професійній діяльності;

7. здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;

8. знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами в галузі спеціальної освіти; вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну і корекційно-педагогічну комунікацію, застосовувати інформаційно-комунікативні технології в професійній і науковій діяльності;

9. здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема корекційно-педагогічної (за всіма нозологіями), з різних джерел та формулювання логічних висновків;

10. здатність до адаптації в корекційно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають корекційне навчання, розвиток і виховання та навчальну реабілітацію дітей дошкільного, шкільного віку і підлітків, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами;

11. уміння виробляти власну стратегію і тактику соціальної поведінки, професійної діяльності з урахуванням інтересів групи (колективу); досвід продуктивної організаційної діагностичної, реабілітаційної, абілітаційної і корекційної роботи в освітньо-професійному середовищі, відстоювати інтереси осіб з особливими освітніми потребами;

12. здатність відповідати за результати своєї професійної діяльності.

Фахові компетентності (ФК):

1. здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями;

2. здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності;

3. здатність до застосування психолого-педагогічних, корекційно-методичних та фахових знань;

4. вміння відбирати і систематизувати діагностичний, корекційно-педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей тих, хто навчається;

5. здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби реабілітації і корекційного навчання та виховання;

6. здатність удосконалювати власну професійну діяльність, формувати системи дидактико-методичних знань і умінь;

7. здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб осіб з порушеннями розвитку (мовлення, слуху, зору, інтелекту, опорно-рухового апарату тощо) в спеціальних та інклюзивних закладах дошкільної та загальної середньої освіти; реабілітаційних установах тощо;

8. здатність до застосування знань основних принципів, правил, прийомів і форм педагогічної комунікації;

9. здатність розуміти та пояснювати медичні, педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної реабілітації;

10. здатність раціонально організувати власну корекційно-педагогічну діяльність, самостійно контролювати її результативність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних корекційно-педагогічних технологій;

11. здатність до застосування знань про психологічні механізми навчання та виховання дитини задля забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку;

12. здатність оцінити структуру дефекту при психофізичних порушеннях (мовлення, інтелекту, функцій опорно-рухових та сенсорних систем), а також потенційні можливості розвитку різних сторін особистості кожної з категорії дітей з такими вадами;

13. здатність виконувати корекційну навчально-виховну роботу з профілактики, подолання вад психофізичного розвитку дітей з психофізичними порушеннями (залежно

від нозології) у навчально-виховному, реабілітаційному процесі незалежно від типу закладу і форми організації навчально-виховної діяльності;

14. здатність провадити професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України;

15. здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов;

16. здатність здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з інвалідністю в закладах різних типів.

Орієнтовний перелік професійних кваліфікацій, які планується надавати

По закінченню курсів підвищення кваліфікації за програмою «Організація інклюзивного навчання у закладах освіти» слухачі отримають свідоцтво з підвищення кваліфікації для проходження атестації педагогічних працівників закладів освіти, відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 р., № 930, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800.

Слухачі курсів підвищення кваліфікації на високому професійному рівні вирішуватимуть питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних навчально-виховних закладів, здійснюванні спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, інтелекту, зору, слуху, опорно-рухових функцій і проводитимуть з ними навчальну, корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходів, сприятимуть соціальній адаптації дітей з порушеннями психофізичного розвитку, готуватимуть їх до суспільної та виробничої діяльності, використовуватимуть сучасні технічні засоби навчання і виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку відповідно до нозології, спеціальну апаратуру, комп'ютерні програми та ін., демонструватимуть уміння ефективно провадити професійну діяльність, застосовуючи сучасні науково-доказові дані.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання

Освітньо-професійна програма з підвищення кваліфікації зорієнтована на фахівців зі спеціальності «Спеціальна освіта» першого (бакалаврського), другого (магістерського) освітніх рівнів та освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»: вчителів з корекційної освіти, вчителів-дефектологів, вчителів-логопедів, логопедів, вихователів логопедичних груп, асистентів вихователів та вчителів.

Порядок оцінювання результатів навчання

Основними видами контролю якості освіти є поточний та підсумковий. Поточний контроль передбачає: перевірку знань у вигляді тестування, усні наукові презентації із використанням мультимедійної техніки, контрольні та індивідуальні роботи. Підсумковий контроль здійснюється у вигляді підготовки та захисту кваліфікаційної (атестаційної) роботи. Оцінювання навчальних досягнень слухачів здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), 100-бальною шкалою ECTS.

Керівник проєктної групи

І. Кузава